

Posbus / P.O. Box 11416, Bendorpark, 0713

(S) 072 904 7070 / 082 555 4553

Faks / Fax: 0866 180 781

E-pos / E-mail: bestuurder@ntlu.co.za
wilma@ntlu.co.za

25 Mei 2026

Geagte TLU SA Limpopo lede

Hiermee 'n skakel na 'n koerantberig waarin die Departement van Water en Sanitasie (DWS) 'n nasionale 90-dae registrasieveldtog geloods het wat op 24 April 2026 begin het. Watergebruikers moet hul watergebruik registreer of bestaande besonderhede opdateer. <https://www.citizen.co.za/news/south-africa/water-users-given-90-days-to-register-details-or-face-penalties/>

Opsomming van die artikel is soos volg:

Kernpunte

- Die Departement van Water en Sanitasie (DWS) het 'n nasionale 90-dae registrasieveldtog geloods wat op 24 April 2026 begin het. Watergebruikers moet hul watergebruik registreer of bestaande besonderhede opdateer.
- Die doel is om die staat en opvangsgebiedbestuursagentskappe in staat te stel om vas te stel:
 - Wie water gebruik;
 - Waar die water gebruik word;
 - Hoeveel water gebruik word; en
 - Vir watter doel die water gebruik word.
- Die departement waarsku dat ongeregisteerde watergebruikers beplanning en billike toedeling van water bemoeilik en druk op beperkte waterbronne verhoog.

Wie moet registreer of opdateer?

Die oproep sluit onder andere in:

- Persone wat grond gekoop het van geregisteerde watergebruikers maar nooit die registrasie opgedateer het nie;
- Persone wat grond deur grondhervorming of restituisie bekom het sonder om die departement in kennis te stel;
- Huurders waar watergebruik nie formeel geregistreer is nie;
- Watergebruikers wie se kontak- of registrasiebesonderhede verander het;
- Kommersiële boorgatoperateurs wat nog nie hul watergebruik verklaar het nie;
- Landbougebruikers wat ook industriële aktiwiteite begin bedryf het.

Wie is vrygestel?

- Sekere gebruikers wat reeds deur watergebruikersverenigings geregistreer is.
- Gebruikers wat onder **Bylae 1 (Schedule 1)** van die Nasionale Waterwet val. Boere wie se watergebruik uitsluitlik beperk is tot huishoudelike gebruik, klein nie-kommersiële tuine, normale veesuiwing (uitgesluit

voerkrale) en ander Bylae 1-gebruike, is van registrasie vrygestel. Enige kommersiële landbou-watergebruik moet egter sorgvuldig teen die Wet se vereistes getoets word. **(Sien later in dokument die verduideliking van Bylae 1 gebruikers)**

- Die departement beklemtoon egter dat kommersiële grondwatergebruik, insluitend boorgate vir kommersiële doeleindes, steeds geregistreer moet word.

Foosie en strawwe

- Geen registrasiefoosie word gehef indien die aansoek binne die 90-dae tydperk ingedien word nie.
- Ná die sperdatum kan 'n foosie van R300 per eiendom gehef word.
- Versuim om te registreer of besonderhede op te dateer kan 'n oortreding wees wat by skuldigbevinding tot 'n boete of gevangenisstraf van tot vyf jaar kan lei.

Wat beteken dit vir boere?

Vir landbouprodusente is die belangrikste boodskap dat bestaande watergebruike en eienaarskapbesonderhede op datum moet wees. Boere met kommersiële boorgate, veranderde grondbesitstrukture, nuwe plase, of addisionele watergebruike wat nie by die DWS aangeteken is nie, behoort hul status dringend te verifieer om moontlike boetes of regsgevolge te vermy.

'n Belangrike vraag vir georganiseerde landbou is of die departement hiermee bloot registrasie-inligting wil opdateer, en of die proses later gebruik kan word vir verdere watergebruikverifikasie, lisensiering of heffingsdoeleindes. Die publikasie self spreek nie dié punt direk aan nie.

Bylae 1 gebruikers (Schedule 1 users)

Volgens die artikel staan dit uitdruklik dat gebruikers wat onder Bylae 1 (Schedule 1) van die Nasionale Waterwet val, van die registrasievereiste vrygestel is. Die artikel sê:

"Users classified under Schedule 1 of the National Water Act, 1998, are also exempt from registration requirements."

Die Departement van Water en Sanitasie se amptelike verklaring gebruik presies dieselfde formulering en bevestig dat:

"Schedule 1 water users ... are also exempt from registration requirements."

Daar is egter 'n belangrike kwalifikasie:

- Indien die gebruiker grondwater (bv. 'n boorgat) vir **kommersiële doeleindes** gebruik, moet daardie gebruik steeds geregistreer word, selfs waar ander vrystellings van toepassing sou wees.

Vir boere is die kernvraag dus wat presies as 'n **Schedule 1-gebruik** kwalifiseer. Bylae 1 dek tipies redelike huishoudelike gebruik, kleinskaalse tuinmaak en veesuiping wat **nie vir 'n kommersiële onderneming** op groot skaal plaasvind nie. Besproeiing van gewasse vir kommersiële landbou val normaalweg nie onder Schedule 1 nie en vereis gewoonlik registrasie, 'n algemene magtiging of 'n watergebruiklisensie, afhangend van die omstandighede.

Bylae 1-watergebruik in gewone boeretaal

Die kort antwoord is:

As jou watergebruik onder Bylae 1 val, hoef jy dit nie te registreer nie en het jy ook nie 'n waterlisensie nodig nie. Die Departement se eie registrasiegidse en die regulasies bevestig dit uitdruklik.

Wat is Bylae 1-gebruik?

Dink aan Bylae 1 as die Wet se manier om te sê:

"Hierdie is normale, klein-skaalse gebruik wat mense kan doen sonder al die papierwerk."

Dit sluit die volgende in:

 Water vir jou huis en huishouding

- Drinkwater
- Bad en stort
- Wasgoed
- Kook
- Algemene huishoudelike gebruik

 Klein tuintjie by die huis

- Groentetuin vir eie gebruik
- Erf- of huis tuin
- **Nie vir kommersiële verkope nie**

 Water vir diere

- Bees, skape, bokke, perde ens. wat normaal op die plaas wei en **nie kommersieel verkoop word nie.**
- **Nie voerkrale (feedlots) nie**

 Reënwater vanaf dakke opvang en gebruik

 Water vir brandbestryding of noodgevalle

 Ontspanningsgebruik **wat nie kommersieel aangewend word nie.**

- Visvang
- Kano
- Roei
- Ander redelike ontspanningsaktiwiteite

Wat is NIE Bylae 1-gebruik nie?

Hier raak baie boere deurmekaar.

✗ Besproeiing van mielies, koring, katoen, sitrus, groente of enige ander **kommersiële** gewasse.

✗ Groot kommersiële boorgatgebruik.

✗ Voerkrale.

✗ Water wat in 'n besigheid of fabriek gebruik word.

✗ Watergebruik wat reeds onder 'n lisensie, algemene magtiging of bestaande wettige watergebruik val.

Hierdie gebruike val gewoonlik onder registrasie, algemene magtigings of watergebruiklisensies.

Gebruik hierdie vorms

Hiermee die skakels waar al die relevante dokumente afgetrek kan word.

- <https://www.dws.gov.za/Projects/WARMS/Registration/registration1.aspx>
 - Registrasie dokumente
<https://www.dws.gov.za/Projects/WARMS/Registration/registrationforms.aspx>
 - Verander bestaande registrasies
 - https://www.dws.gov.za/Projects/WARMS/Registration/R000218/DW811%20FORM_FI_NAL%2020102022a.pdf
 - [https://www.dws.gov.za/Projects/WARMS/Registration/R000218/DW%20812%20\(003\).pdf](https://www.dws.gov.za/Projects/WARMS/Registration/R000218/DW%20812%20(003).pdf)

Volg die stappe op die vorms en heg alle relevante dokumente aan soos versoek.

- Stuur die volledige vorms aan voor of op 23 Junie 2026 aan Register@dws.gov.za asook aan die volgende e-posadresse:
- Limpopo: #WARMSLP@dws.gov.za
- Noordwes: #WARMSNW@dws.gov.za
- cc Wilma Prinsloo ook asseblief op wilma@ntlu.co.za

Vra gerus as iets onduidelik is.

Vriendelike groete,

Stephen Hoffman

Voorsitter: Omgewingsbewaring – Watersake Komitee